

Nr 251.

Godkänd av första kammaren den 8 juni 1916.

Godkänd av andra kammaren den 8 juni 1916.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående åtgärder för undanröjande av de olägenheter, som vid genomförandet av lagen om försäkring för olycksfall i arbete kunna uppstå för stenindustrien på grund av skyldigheten att erlägga försäkringsavgifter.

(Särskilda utskottets utlåtande nr 1.)

Till Konungen.

I anledning av Eders Kungl. Maj:ts proposition, nr 111, med förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete, till lag om ändrad lydelse av 17 kap. 12 § handelsbalken, till lag om ändrad lydelse av 14 § i lagen den 27 juni 1902 innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar och till lag angående tillämpning med avseende å elektrisk järnväg av bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd av järnvägs drift, har vid innevarande års riksdag av enskilda motionärer hemställts, att riksdagen måtte för sin del besluta att uti ifrågavarande förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete måtte intagas ett stadgande därom, att, därest försäkringsavgifterna enligt i lagen stadgade grunder skulle för någon arbetsgivare bliva synnerligen betungande, Kungl. Maj:t, på därom gjord framställning, skulle äga, efter prövning i varje särskilt fall, bevilja sådan arbetsgivare skäligt bidrag av statsmedel till fullgörande av avgiftsskyldigheten ifråga.

Till stöd för denna sin hemställan hava motionärerna bland annat anført, att försäkringspremierna för vissa yrken skulle bliva så avsevärda, att dessa yrken skulle komma att på ett synnerligen kännbart sätt drabbas av den föreslagna lagen. Därvid hava motionärerna framför allt haft de inom stenindustrin rådande förhållandena för ögonen och framhållit den betryckta ställning i vilken stenhuggerirörelsen skulle komma, därest Eders Kungl. Maj:ts förslag antoges. Förslaget måste enligt motionärernas förmenande komma att medföra allvarliga påföljder för stenhuggerirörelsen med hänsyn till såväl dess förmåga att förränta i rörelsen nedlagt kapital som dess möjlighet att bereda arbetare i industrien skäliga inkomster. Då det icke kunde ifrågasättas, att de industrier, som drabbades tyngst av lagförslaget, erhöles lindring genom reduktion av skadersättningarna till arbetarne, syntes annan utväg för undanrödjande av nu angivna betänkligheter mot förslaget icke finnas, än att bidrag från det allmännas sida lämnades de arbetsgivare, för vilka avgifterna bleve synnerligen betungande. Den ekonomiska utredning, som vore nödig för upptagande av ett anslag för ifrågasättande ändamål i riksstaten syntes emellertid väl kunna utföras före fastställandet av 1918 års riksstat, helst föreslagna lagar icke skulle träda i kraft förr än den 1 januari 1918; och skulle Eders Kungl. Maj:t därefter och med stöd av vunnit erfarenhet ifråga om behovet årligen kunna göra framställning om dylikt anslag. Däremot syntes hinder icke böra möta att i lagen införa ett stadgande om statsbidrag, efter Eders Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall, åt de industrier, vilka därpå kunde göra berättigat anspråk.

Även om i vissa fall ett genomförande av den föreslagna lagen kan komma att verka betungande för den enskilde arbetsgivaren, torde dock enligt riksdagens uppfattning i allmänhet de bördor, som genom den ifrågasatta lagstiftningen skulle komma att åläggas arbetsgivarna, kunna bäras av dem. Emellertid torde man icke, särskilt med hänsyn till vad motionärerna i detta hänseende anført, alldeles kunna bortse ifrån, att i ett eller annat fall, där premierna på grund av yrkesfaran skulle bliva särskilt höga, den ifrågasättande utgiften kan komma att alltför kännbart drabba en viss verksamhet, särskilt om denna även eljest drives under dåliga konjunkturer.

Beträffande stenindustrin torde det vara Eders Kungl. Maj:t väl bekant, att denna industri för närvarande bedrives under synnerligen tryckta förhållanden, och det synes med fog kunna ifrågasättas, om icke de, särskilt för stenindustrin, dryga försäkringsavgifterna skulle kunna bliva så betungande för denna industri, att möjligheten för densamma att, sedan efter den nuvarande krisens slut mera normala kon-

junkturen inom det ekonomiska livet i allmänhet inträtt, åter repa sig ur sitt nuvarande svåra läge, skulle äventyras.

Visserligen torde frågan om bidrag från det allmänna i dylikt fall för närvarande vara alltför litet utredd. Med hänsyn emellertid till de omständigheter, som förebragts, anser riksdagen dock uppenbart, att den föreliggande frågan för denna industri är av alltför stor betydelse, för att den nu skulle kunna helt undanskjutas.

Riksdagen finner det visserligen klart, att i den mån bidrag av statsmedel kan finnas böra utgå till understödande av viss verksamhet, detta under inga omständigheter bör ske i form av bidrag till försäkringsavgifterna och att det ej är lämpligt att, på sätt motionärerna föreslå, i lagen intaga ett stadgande om rätt för Eders Kungl. Maj:t att bevilja sådant bidrag. En dylik anordning skulle nämligen stå i strid med grunderna för den ifrågavarande lagstiftningen. På grund av de inom stenindustrien rådande förhållandena anser emellertid riksdagen den förevarande frågan böra göras till föremål för snar utredning.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, huruvida och i vad mån de enligt förevarande lag utgående försäkringsavgifterna för stenindustrien kunna antagas bliva så betungande, att därigenom möjligheten för denna industri att, sedan efter det nu pågående världskrigets slut lugnare förhållanden å det ekonomiska området inträtt, åter repa sig ur sitt nuvarande betryckta läge skulle äventyras, samt därefter för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kunde föranleda. Därest vad nu anförts rörande stenindustrien skulle finnas äga tillämpning jämväl å annan industri, läser Eders Kungl. Maj:t icke underlåta att till riksdagen göra den framställning, vartill omständigheterna kunna föranleda.

Stockholm den 8 juni 1916.

Med undersätlig vördnad.
